

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

**ЦӨМИЙН ЭНЕРГИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

1 дүгээр зүйл. Цөмийн энергийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

1/4 дүгээр зүйлийн 4.2 дахь хэсэг:

“4.2.Гадаад улсын цацраг идэвхт хаягдал, ашигласан цөмийн түлшийг Монгол Улсын хилээр нэвтрүүлэх, дамжин өнгөрүүлэх, Монгол Улсын нутаг дэвсгэрт булшлахыг хориглоно.”

2/8 дугаар зүйлийн 8.1.4 дэх заалт:

“8.1.4.Энэ хуулийн 5.4-т заасны дагуу Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр, эсхүл өөрийн санаачилгаар энэ хуулийн 5.2, 5.3-т заасан хувь хэмжээг тогтоох болон ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрөөр орлуулах эсэх асуудлыг шийдвэрлэх.”

3/9 дүгээр зүйлийн 9.1.9 дэх заалт:

“9.1.9.Энэ хуулийн 5.4-т заасны дагуу энэ хуулийн 5.2, 5.3-т заасан хувь хэмжээг өөрөөр тогтоох, ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрөөр орлуулах саналыг Улсын Их Хуралд өргөн мэдүүлэх;

4/9 дүгээр зүйлийн 9.1.10 дахь заалт:

9.1.10.Цацраг идэвхт ашигт малтмалын ордын талбайн хил заагийг тогтоох.

5/20¹ дүгээр зүйл:

“20¹ дүгээр зүйл.Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр

20¹.1.Цацраг идэвхт ашигт малтмалын ашиглах тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч болон цацраг идэвхт ашигт малтмал экспортолсон этгээд ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр төлөгч байна.

20¹.2.Энэ хуулийн 20¹.1-д заасан төлбөр төлөгчийн экспортолсон, өөрийн хэрэгцээнд ашигласан, дотоодод худалдсан цацраг идэвхт ашигт малтмалын борлуулалтын үнэлгээг олон улсын худалдаанд хүлээн зөвшөөрөгдсөн тухайн сарын дунджийг тогтоох зарчмыг үндэслэн тухайн бүтээгдэхүүний, эсхүл түүнтэй адил төстэй бүтээгдэхүүний олон улсын зах зээлийн үнийг баримтлан тооцно.

20¹.3.Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг цацраг идэвхт ашигт малтмалын борлуулалтын үнэлгээний 5 хувиар ногдуулна.

20¹.4.Энэ хуулийн 20¹.3-д заасан хувь дээр цацраг идэвхт ашигт малтмалын зах зээлийн үнийн өсөлтөөс хамаарч доор дурдсан хувийг нэмэгдүүлж тооцно:

Бүтээгдэхүүн ий нэр төрөл	Хэмжи х нэгж	Жишиж үнэлэх бүтээгдэхүү н	Зах зээлийн үнийн түвшин /ам.доллар/	Үндсэн хувь дээр нэмж ногдуулах хувь
Уран	фунт	Ураны хүдрийн баяжмал (ураны исэл U ₃ O ₈)	0-50 хүртэл	0%
			50-60 хүртэл	1%
			60-70 хүртэл	2%
			70-80 хүртэл	3%
			80-90 хүртэл	4%
			90-100 хүртэл	5%
			100-110 хүртэл	6%
			110-120 хүртэл	7%
			120-130 хүртэл	8%
			130 ба түүнээс дээш	9%

20¹.5.Энэ хуулийн 5.4-т заасны дагуу цацраг идэвхт ашигт малтмалын ордын төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг энэ хуулийн 5.2, 5.3-т зааснаас өөрөөр тогтоосон бол төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрөөр орлуулж болно.

20¹.6.Энэ хуулийн 20¹.5-д заасан ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрийн хувь хэмжээг тухайн ордын онцлог, ашигт малтмалын зах зээлийн үнийн түвшинг харгалзан тогтооно.

20¹.7.Энэ хуулийн 20¹.6-д заасан ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрийн хувь хэмжээг Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Улсын Их Хурал тогтооно.

20¹.8.Ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн хувийг тооцох, төлбөр ногдуулах, тайлагнах, төлөхөд Ашигт малтмалын тухай хуулийн 47.6-д заасны дагуу Засгийн газраас баталсан журмыг баримтална.

20¹.9.Хайгуулын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь хайгуулын ажлын явцад туршилтын журмаар олборлосон ашигт малтмалын төрөл, тоо, хэмжээг геологи, уул уурхайн асуудал хариуцсан төрийн захиргааны байгууллагад бүртгүүлсний үндсэн дээр худалдан борлуулж болох бөгөөд бүртгүүлсэн мэдээллийг татварын байгууллагад тухай бүр хүргүүлж, ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийг ашиглалтын тусгай зөвшөөрөл эзэмшигчтэй нэгэн адил төлж, тайлагнана.

20¹.10.Цацраг идэвхт ашигт малтмалын борлуулалтын үнэлгээний үндэслэл болгох олон улсын жишиг үнэ тогтоодог биржийн, зах зээлийн үнийн эх сурвалжийн нэрийг Засгийн газар нийтэд зарлана.

20¹.11.Төлбөр төлөгч цацраг идэвхт ашигт малтмал худалдсан, худалдахаар ачуулсан тухай бүр татварын хууль тогтоомжид заасан төлбөрийн баримт үйлдэх бөгөөд уг төлбөрийн баримтад цацраг идэвхт ашигт малтмалын тоо хэмжээ,

борлуулалтын үнэлгээ, ногдуулсан ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн дүнг тусгасан байна.

20¹.12.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь Ашигт малтмалын тухай хуулийн 48.7.3-т заасан ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрийн тайланг татварын албанаас баталсан маягтын дагуу улирал тутам өссөн дүнгээр гаргаж дараагийн улирлын эхний сарын 20-ны өдрийн дотор, жилийн эцсийн тайланг дараа оны 1 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор татварын албанд тус тус тайлагнана.

20¹.13.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь тухайн жилд борлуулсан бүтээгдэхүүний тоо хэмжээ, улсын болон орон нутгийн төсөвт төлсөн албан татвар, төлбөрийн хэмжээг дараа оны 1 дүгээр улиралд багтаан нийтэд мэдээлнэ.”

6/28 дугаар зүйлийн 28.2.12 дахь заалт:

“28.2.12.цацраг идэвхт ашигт малтмалыг хүдэр хэлбэрээр экспортлохгүй байх;”

7/30 дугаар зүйлийн 30.4 дэх хэсэг:

“30.4.Улсын Их Хурал энэ хуулийн 5.4-т заасны дагуу тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч компанийн төрийн эзэмшлийн хувьцааны төрлийг өөрчлөх шийдвэрийг гаргасан тохиолдолд компанийн энгийн хувьцааг давуу эрхийн хувьцаанд хөрвүүлж болно.”

8/34 дүгээр зүйлийн 34.3-34.8 дахь хэсэг:

“34.3.Энэ хуулийн 15.2.1, 15.2.2-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь хүдрийн олборлолт, боловсруулалт, туршилтын үйл ажиллагаанаас үүссэн цацраг идэвхт хаягдлын менежментийг бүрэн гүйцэтгэх, олон улсын болон үндэсний дүрэм, журам, заавар, стандартад заасны дагуу аюулгүй үүрэгтэй.

34.4.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь цацраг идэвхт ашигт малтмал ашиглах үйл ажиллагаанд дараах шаардлагыг биелүүлнэ:

34.4.1.цацрагийн хамгаалалтын хөтөлбөр, түүнийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө, цацрагийн ослын үед авах арга хэмжээний төлөвлөгөөг улсын байцаагчаар хянуулж, батлан мөрдөх;

34.4.2.үйл ажиллагааны явцад гарсан осол, зөрчлийн талаар цөмийн болон цацрагийн хяналтын асуудал хариуцсан төрийн байгууллага, онцгой байдал, тагнуул, цагдаагийн байгууллагад нэн даруй мэдээлэх, ослын хор уршгийг арилгах, аюулгүй болгох арга хэмжээг холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу авч хэрэгжүүлэх;

34.4.3.Цөмийн энергийн комиссоос баталсан хөтөлбөрийн дагуу цацрагтай ажиллагчийг цацрагийн хамгаалалт, аюулгүй ажиллагааны сургалтад хамруулах.

34.5.Тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь уурхай, үйлдвэрийн хаалт, нөхөн сэргээлт, хаалтын дараах засвар арчилгаанд зарцуулах мөнгөн хөрөнгийг энэ хуулийн 34.6-д заасан журмын дагуу тооцож, төрийн дансанд байршуулна.

34.6.Мөнгөн хөрөнгө тооцоолох, байршуулах журмыг Засгийн газар батална.

34.7.Энэ хуулийн 15.2.2-т заасан тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь уурхай, үйлдвэр эхлэхээс өмнө уурхайн хаалтын төлөвлөгөөг боловсруулж, 5 жил тутам шинэчлэн цөмийн энергийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаар батлуулах бөгөөд уурхай, үйлдвэрийг хаахаас 5-аас доошгүй жилийн өмнө хаалтын төлөвлөгөөг эцэслэн батлуулна.

34.8. Энэ хуулийн 15.2.1, 15.2.2-т заасан үйл ажиллагаа эрхлэх тусгай зөвшөөрөл эзэмшигч нь улсын төсвийн хөрөнгөөр хийсэн хайгуулын ажлын нөхөн төлбөрийг Ашигт малтмалын тухай хуулийн 60 дугаар зүйлд заасны дагуу улсын төсөвт төлнө.”

2 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.2, 5.3 дахь хэсэгт “Төрийн эзэмшлийн хувь хэмжээг цацраг идэвхт ашигт малтмалын ордын ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөрөөр орлуулж болно.” гэсэн өгүүлбэр, 12 дугаар зүйлийн 9 дэх хэсгийн “улсын ерөнхий” гэсний дараа “байцаагч, эсхүл ахлах” гэж, 20 дугаар зүйлийн заалтын 20.3 дахь хэсгийн “төлнө” гэсний өмнө “ногдуулан тайлагнаж, төсөвт” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.6.4 дэх заалтын “35.5,” гэсний дараа “35.11,” гэж тус тус нэмсүгэй.

3 дугаар зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн дараах хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

1/5 дугаар зүйлийн 5.4 дэх хэсэг:

“5.4.Стратегийн ач холбогдолтой ашигт малтмалын нөөц ашигласны тусгай төлбөрөөр орлуулах, бүтээгдэхүүн хуваах, төрийн эзэмшлийн хувьцааны төрлийг өөрчлөх, төрөөс оруулсан буюу оруулах хөрөнгө оруулалтын хэмжээ зэрэг Монгол Улсад эдийн засгийн үр ашигтай байх хувилбарыг харгалзан энэ зүйлийн 5.2, 5.3-т заасан хувь хэмжээг Засгийн газрын өргөн мэдүүлснээр Улсын Их Хурал өөрөөр тогтоож болно.”

2/12 дугаар зүйлийн 12.2 дахь хэсэг:

“12.2.Цөмийн болон цацрагийн хяналтын улсын ерөнхий байцаагч, улсын ахлах байцаагч, улсын байцаагчийн эрхийг Төрийн хяналт шалгалтын тухай хуулийн 10.5-д заасны дагуу олгож, цуцална.”

3/30 дугаар зүйлийн 30.1.1 дэх хэсэг:

“30.1.1.тогтворжуулах татварын орчныг тогтоох;”

4 дүгээр зүйл.Цөмийн энергийн тухай хуулийн 18 дугаар зүйлийн 18.9.2 дахь заалтын “1-3” гэснийг “3” гэж, 20 дугаар зүйлийн заалтын 20.3.2 дахь заалтын “Ашигт малтмалын тухай хуулийн 47 дугаар зүйлд заасны” гэснийг “энэ хуулийн 20¹ дүгээр зүйлд” гэж, 28 дугаар зүйлийн 28.6.4 дэх заалтын “47.1, 47.5, 47.6, 48.7-48.10-т” гэснийг “48.7, 48.8-д” гэж, 30 дугаар зүйлийн 30.1 дэх хэсгийн “10” гэснийг “20” гэж гэж тус тус өөрчилсүгэй.

5 дугаар зүйл. Цөмийн энергийн тухай хуулийн 12 дугаар зүйлийн 12.3 дахь хэсгийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ТАТВАРЫН ЕРӨНХИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Татварын ерөнхий хуулийн 6 дугаар зүйлд доор дурдсан агуулгатай 6.1.50 дахь заалт нэмсүгэй:

“6.1.50."тогтворжуулах татварын орчин" гэж татварын хувь хэмжээ, элэгдэл, хорогдол тооцох хугацаа, татварын тайлангаар гарсан алдагдлыг ирээдүйд шилжүүлэн тооцох хугацааг.”

2 дугаар зүйл.Татварын ерөнхий хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1 дэх заалтын “төлөх татварын хувь, хэмжээг Хөрөнгө оруулалтын тухай хуульд заасны дагуу тогтворжуулах;” гэснийг “тогтворжуулах татварын орчныг Хөрөнгө оруулалтын тухай хууль, Цөмийн энергийн тухай хуульд заасны дагуу тогтоох;” гэж өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.7 дахь заалтыг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“3.1.7.“тогтворжуулах татварын орчин” гэж Татварын ерөнхий хуулийн 6.1.50-д заасныг.”

2 дугаар зүйл.Хөрөнгө оруулалтын тухай хуулийн 1 дүгээр зүйлийн 1.1 дэх хэсэг, 20 дугаар зүйлийн 20.4 дэх хэсгийн “татварын орчныг тогтворжуулах” гэснийг “тогтворжуулах татварын орчныг тогтоох” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

3 дугаар зүйл.Энэ хуулийг Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

Төсөл

2024 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Дугаар

Улаанбаатар хот

КОМПАНИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ
ОРУУЛАХ ТУХАЙ

1 дүгээр зүйл. Компанийн тухай хуулийн 34 дүгээр зүйлийн 34.5 дахь хэсгийн “Энгийн” гэснийг “Хуульд тусгайлан зааснаас бусад тохиолдолд энгийн” гэж өөрчилсүгэй.

2 дугаар зүйл. Энэ хуулийг Цөмийн энергийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг